

Jesus opstod med kød og knogler

BUDSKAB ELLER
BEGIVENHED?

02

MED KØD OG KNOGLER

04

DOBBELT OP
PÅ NYE GAVEBREVE

15

Leder

Budskab eller begivenhed?

PETER SØES
KANDIDATSTIPENDIAT PÅ MF

'Gud har oprejst Jesus fra de døde. Og det er vi vidner på.' De to sætninger var virkelig vigtige for apostlen Peter, så han gentog dem, næsten hver gang han tog ordet. Det kan man se i de af hans taler, der er med i Apostlenes Gerninger. Og man får indtryk af, at det simpelthen hører med til 'grundskabelonen' for apostlenes prædikener: Uden opstandelse ingen kristendom.

Men hvorfor, egentlig? De havde jo hørt alt, hvad Jesus havde sagt – lignelserne, bjergprædikenen og alt det andet – kunne de ikke bare have fortalt det videre? Jesus havde været deres lærer, og det man har lært af en lærer, mister jo ikke sin betydning, når han eller hun er død. Det ved jeg af erfaring.

Spørgsmålet er mere aktuelt, end man måske skulle tro. Jeg har hvert fald fået det en del gange de seneste måneder: Skulle det virkelig være *nødvendigt*, at Jesus er stået op fra de døde – det er jo trods alt hans *budskab*, det kommer an på. Og budskabet har vi jo, uanset om han er død eller levende.

Sandt nok: Hvis det bare handler om et budskab, fx om næstekærlighed, selvopofrelse, retfærdighed eller fællesskab, så er det jo nok med en lærer. Og Jesus kunne så være den største lærer, der lærte mennesker budskabet fra Gud på den smukkeste og mest overbevisende måde, verden har set. Sådan cirka er der nogen – også præster! – der forstår ham.

Men det var ikke nok for Peter og de andre, og det er heller ikke nok for mig. Kristendom handler ikke først og fremmest om et *budskab*, men om en *begivenhed*. Ikke først og fremmest om, hvad *læreren Jesus* har sagt, men om, hvad *frelseren Jesus* har gjort. Og hvad han *gør* nu, og hvad han vil *gøre* til sidst, når han kommer og vil give os del i sit eget opstandelseliv i fuld skala. Modsat en død lærer kan man ikke rigtig bruge en død frelser til noget. Med en levende frelser er det en anden sag.

MF-bladet

Menighedsfakultetet
Katrinebjergvej 75, 8200 Århus N
Tlf. 8616 6300 - Fax 8616 6860 -
Reg.nr. 3409 kontonr. 8177600
mf@teologi.dk - www.teologi.dk
Fakultetsleder: Thomas Bjerg Mikkelsen
Sekretariatsleder: Walther Plauborg Hansen

Juni 2015 - 45. årgang Oplag: 6500

Ændringer vedr. abonnement - ring venligst 86 16 63 00

TRYK

Øko-Tryk Skjern

GRAFISK DESIGN

Graphic Care

MF-bladet

udkommer i marts, juni, september
og december.

REDAKTION

(mfbladet@teologi.dk)
Fakultetsleder Thomas Bjerg Mikkelsen
Stud. theol. Cæcilie Hoffmann
Stud. theol. Jesper Risbjerg Kristensen
Journaliststuderende Simon Thidemann
Landssekretær Nils Andersen (ansvarshavende)

Forsidebillede:

Tvivleren Thomas.

Maleri af Michelangelo di Caravaggio

Vi er afhængige af et stort og engageret bagland

Menighedsfakultetet står over for et generationsskifte og en økonomisk udfordring.

THOMAS BJERG MIKKELSEN
FAKULTETSLEDER

Det har været spændende og lærerigt at tiltræde stillingen som ny fakultetsleder på Menighedsfakultetet. Jeg vidste ikke på forhånd, hvad jeg gik ind til – men gennem samtaler med bestyrelsen og alle ansatte har jeg hurtigt kunne danne mig et overblik over de væsentligste udfordringer netop nu.

Dialog med baglandet

Den meste centrale opgave består i at bevare og styrke fællesskabet med de mange venner, som historisk set har stået bag MF. Samtidig har vi behov for at kunne udvide baglandet ved at byde nye samarbejdspartnere ind i fællesskabet. Vi er helt afhængige af et stort og engageret bagland, der har tillid til, at MF kan løfte opgaven med at uddanne dygtige teologer med livsnær og bibelsk forståelse af kristendommen.

Ny generation af undervisere

Undervisningsmiljøet på MF er kendetegnet ved et stærkt fokus på kirke og mission, en levende og livsnær teologi, et højt forskningsniveau, et internationalt udsyn og ikke mindst en gruppe ambitiøse og engagerede studerende og medarbejdere. Det er et vigtigt fundament,

som vi også skal bygge på i fremtiden. En anden presserende opgave er derfor at frembringe en ny generation af højt kvalificerede undervisere, der kan overtage stafetten fra de pionerer, som har været med til at bygge MF op fra bunden. Vi skal fortsat kunne levere undervisning og forskning på det høje internationale niveau, der er en forudsætning for, at studerende, medarbejdere og samarbejdspartnere finder MF attraktiv.

Det koster mange penge at gennemføre et generationsskifte på et fakultet, hvor der er behov for medarbejdere på det højeste akademiske niveau. Men det er en nødvendig investering, da vi kun kan markere os i kirken og i samfundet, hvis vi lever op til alle standarder for et moderne fakultet.

Økonomien skal styrkes

Det økonomiske grundlag er forudsætningen for, at vi overhovedet kan uddanne nye præster og teologer. Vi står imidlertid over for en stor udfordring, fordi udgifterne vil stige i de kommende år. Den tredje udfordring er således at øge indtjeningen. Behovet for nye indtægter skyldes blandt andet det nye samarbejde med University of South Africa (UNISA). Desuden kalkulerer vi med større holdstørrelser og dermed stigende udgifter til stipendier til studerende. Et forsigtigt skøn er, at vi har brug for en indtægtsstigning på et sted mellem en og halvanden million kroner.

Jeg er overbevist om, at vi nok skal finde veje igennem de mange udfordringer. Gud har velsignet MF rigt – og det vil han også gøre fortsat i den udstrækning, at vi følger hans plan!

Jesus opstod med kød og knogler

Hvis ikke Jesus er legemligt opstået fra de døde, er Jesus slet ikke opstået. Hvis man fandt Jesu lig i en grav i Jerusalem, ville der ikke eksistere nogen kristen kirke eller nogen kristen tro. Diskussionen om historiciteten af Jesu opstandelse handler i virkeligheden om kristendommens opståen.

PETER V. LEGARTH
PROFESSOR I NY TESTAMENTE

Det Nye Testamente er ikke i tvivl: Jesus er korpørligt opstået fra de døde. Intet sted hedder det, at det blot var Jesu ånd eller sjæl, der opstod. Det siges heller ikke, at det var troen på Jesus, der opstod. Nej, forfatterne proklamerer med triumf, at Jesus opstod med kød og blod (Luk 24,39), så at tvivleren Thomas endda kunne stikke sine fingre ind i Jesu sårmerker (Joh 20,27).

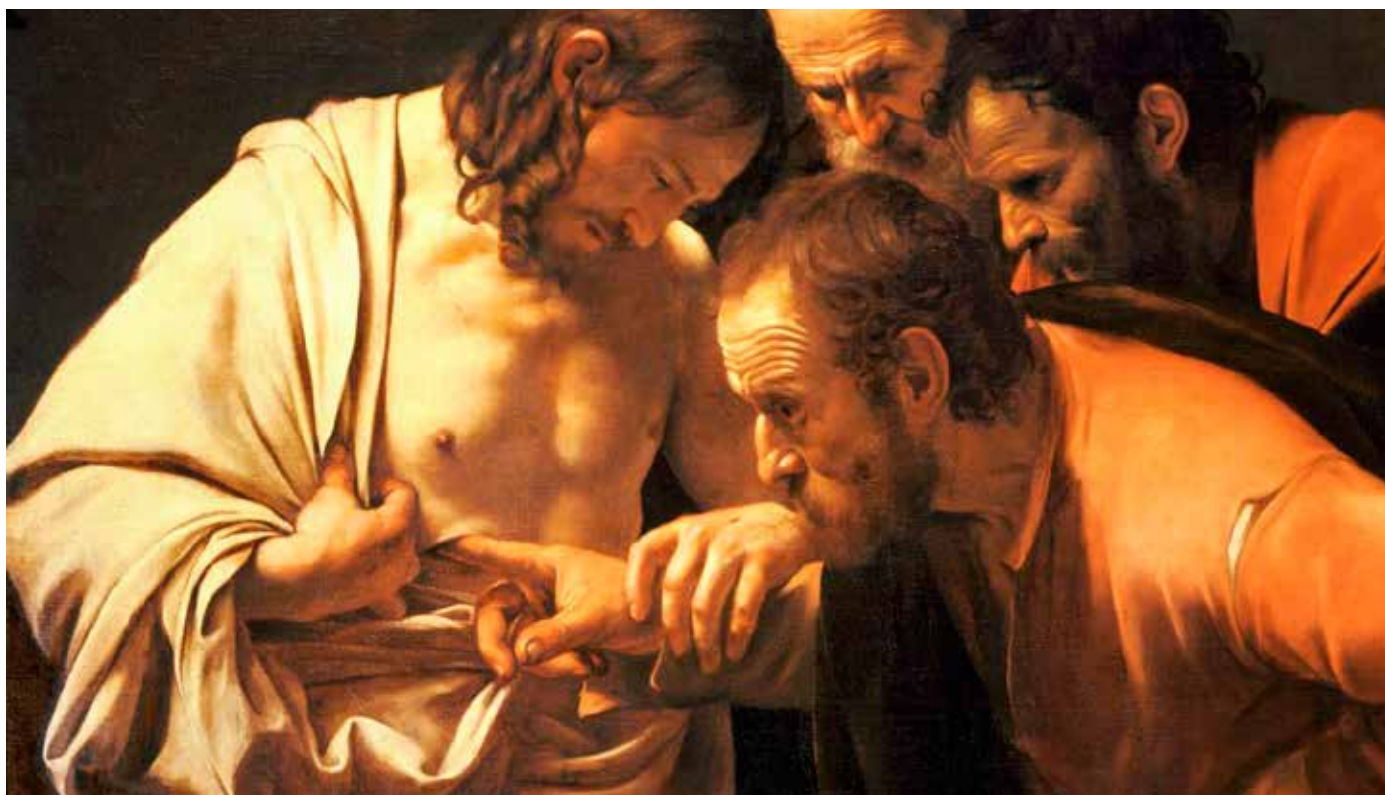
Skepsis over for budskabet om opstandelse fra de døde fandtes allerede i den første kirke. Mange i den græske verden fandt det anstødeligt, at også Jesu legeme skulle være opstået. Paulus tager stilling til en sådan skepsis i 1 Kor 15. Paulus' svar er, at evangeliet står

og falder med troværdigheden af budskabet om Jesu opstandelse. Hvis ikke Jesus er opstået fra de døde, er troen ifølge Paulus tom og evangeliet ét stort bedrag. Så reduceres opstandelsesbudskabet til nogle almene betragtninger om, at Jesus giver os mod på livet.

Opstandelseslegemet

Når Paulus skal beskrive opstandelseslegemet (1 Kor 15,31-57), bruger han formuleringen åndeligt legeme (1 Kor 15,44). Der er her tale om både diskontinuitet og kontinuitet. Diskontinuiteten kommer til udtryk på den måde, at opstandelseslegemet ikke er det samme legeme som det, der lægges i graven. Der lægges et jordisk legeme i graven, og der opstår et åndeligt legeme. Paulus udtrykker det på den måde: *Det, du sår, er ikke den plante, der kommer op, men et nøgent korn* (1 Kor 15,37). Jesu opstandelseslegeme var et andet end hans jordiske legeme. Jesus gik nu igennem lukkede døre. Hans nærmeste kunne ikke umiddelbart genkende ham. Der var noget forandret over den opstandne Jesus.

Paulus betoner på den anden side også kontinuiteten i opstandelsen. Der er både før og efter opstandelsen

tale om et konkret legeme. Paulus kalder det et åndeligt legeme, men altså et legeme. Den opstandne Jesus var ikke et uhåndgribeligt spøgelse, men et konkret menneske af kød og blod.

De troværdige beretninger

Er det historisk sandsynligt, at Jesus opstod fra de døde tre dage efter sin død? For at svare på det spørgsmål, må vi hente hjælp i tre sæt data: a) Den tomme grav, b) Jesu tilsynskomster for en række personer og c) disciplenes tro på Jesu opstandelse fra de døde. Disse data foreligger ifølge NT som et historisk faktum. Evangelisterne beretter om den tomme grav, og de fortæller, at disciplene hævdede at have mødt den opstandne Jesus, og at de derefter faktisk troede på Jesu opstandelse fra de døde.

Ser man disse data under ét, er konklusionen, at den mest sandsynlige forklaring er, at Jesus opstod fra de døde på tredjedagen.

Indicier

Findes der gode holdepunkter for, at det er en

overbevisende forklaring af de nævnte data, at Jesus opstod fra de døde påskedag?

For mig at se er det vigtigste indicium, at kvinder var de første øjenvidner. Hvis man havde konstrueret disse fortællinger, er det yderst usandsynligt, at man i datidens samfund ville lade kvinder være de første og vigtigste vidner, da kvinders vidnesbyrd ikke havde samme bærekraft som mænds.

For det andet er opstandelsestroen meget gammel. Paulus taler i 1 Kor 15 om opstandelsen - ca. år 55. Han citerer i v. 3-5 en endnu ældre tradition. Den stammer fra den ældste menighed. I denne Jesus-tradition indgik fortællingen om Jesu opstandelse fra de døde. Budskabet om Jesu opstandelse var med andre ord ikke en senere tilføjelse til budskabet om Jesus og hans død.

For det tredje var Jesu opstandelse fra de døde det helt uventede. Ingen i den antikke jødedom forventede, at Messias skulle opstå fra de døde. Begrundelsen var den enkle, at ingen forventede, at Messias skulle dø. Selvom

Jesus opstod med kød og knogler ...

(fortsat)

Jesus havde forudsagt sin opstandelse fra de døde, kom opstandelsen alligevel bag på disciplene. De lukkede sig inde bag låste døre af frygt for overgreb og repressalier. Pludselig stod Jesus så midt iblandt dem. Det havde de slet ikke regnet med. Det utænkelige skete, og Jesus overbeviste dem ved at vise dem sine sårmærker. Når de senere forkyndte, at Jesus lever, forkyndte de noget, som de på ingen måde havde kunnet sige sig selv. Noget uventet var sket.

For det fjerde er der intet som helst vidnesbyrd om, at de første kristne holdt Jesu grav hellig. Der er ikke i NT noget vidnesbyrd om, at de første kristne helliggjorde Jesu grav. Hvis man vidste, at Jesus lå i graven, ville den naturligvis blive omgærdet med stor interesse. Men man havde ikke en sådan grav, hvor den døde Jesus lå begravet, og der skete ingen helliggørelse af nogen grav.

For det femte begyndte de kristne meget snart at holde gudstjeneste, ikke om lørdagen, men om søndagen. Hvilken forklaring skal man give på det, hvis ikke Jesus var opstået fra de døde netop på den første dag i ugen?

For det sjette, er der intet som helst vidnesbyrd om, at Jesus senere blev begravet på ordinær vis. Normalt skete der det, at man efter ½ - 2 år vendte tilbage til en grav for at samle knoglerne sammen og lægge dem i en benkiste på traditionel vis. Hvis man tænker sig, at dette var sket med Jesu lig, så ville denne samling af Jesu knogler være sket samtidig med, at menigheden proklamerede, at Jesus var opstået fra de døde, og at hans legeme ikke havde set forrådnelse (ApG 2,25-36). Det er meget vanskeligt at forestille sig et sådant begivenhedsforløb.

Jesus lever

Vi har tre sæt data, når det gælder Jesu opstandelse fra de døde: den tomme grav, tilsynekomsterne og disciplenes tro på Jesu opstandelse fra de døde. Det, der bedst forklarer disse data, er, at Jesus faktisk opstod fra de døde. At det er en pålidelig forklaring, kan som nævnt bekræftes af en række indicier. Der er størst sandsynlighed for, at teksterne har ret i deres proklamation om Jesu opstandelse fra de døde.

Dermed har vi fået et begrundet håb om, at også vi skal opstå fra de døde. Det håb udfolder Flemming Baatz Kristensen i sin artikel side 8-9

Sporty 65 årig fra Aabenraa løb en time for MF

Roberta Channell løb over 7000 kr. ind til MF's sponsorløb 1. september 2014 – velvilligt sponsoreret af mennesker i Sct. Nicolai Kirke i Aabenraa

Hvad fik Roberta til at køre hele vejen til Aarhus for at støtte MF på denne måde? Roberta nævner sin egen præst, Jørgen Jørgensen, der er formand for MFs bestyrelse samt adskillige praktikanter fra MF, der har været ved menigheden, som en væsentlig årsag til hendes hjerte for MF. 'Her fik jeg og min menighed lov at opleve nogle mennesker, som virkelig brændte for troen og teologien. Det viste mig, hvor stor forskel, der kan være på præster. De studerende, vi har haft fra MF, har bidraget med noget helt specielt til menigheden, været meget ægte.' Roberta håber på at få mulighed for at stille op til sponsorløbet igen i år. Hun bruger lejlighedsvis sin T-shirt fra sidste år til sine løbeture og glæder sig over at forklare nysgerrige interesserede, hvad bogstaverne 'MF' på hendes tøj står for.

Giv MF 60 minutter af din tid – stil op til Sponsorløb 2015!

Følg Roberta Channells gode eksempel og deltag i MFs Sponsorløb 2015 den 31. august kl. 17-18. Du kan vælge mellem at cykle på en 2 km rute eller gå eller løbe på en 1 km rute. Se på www.teologi.dk hvordan du kan melde dig til eller ring til landssekretær Nils Andersen på 7356 1247 for yderligere oplysninger. Hver deltager finder så mange sponsorer som muligt, og pengene går til stipendiepuljen, så vore bachelorstuderende får kompensation for deres manglende SU. I 2014 deltog ikke kun studerende og ansatte ved MF og TORVET, men også tre eksterne venner af MF som Roberta Channell, og vi håber, at flere vil følge deres gode eksempel i 2015.

Læs teologi på MF

– ansøgningsfrist 3. juli

MF optager et nyt hold bachelorstuderende efter sommerferien. Der er tale om en 4 ½ år akademisk uddannelse i teologi, som giver adgang til at søge ind på kandidatuddannelser på universiteter i Danmark. Uddannelsen sigter mod at uddanne præster og andre ledere inden for kirke og mission. Du kan læse om uddannelsen på www.teologi.dk eller kontakte studiekoordinator, Filip Odgaard Bodilsen på 7356 1248 for yderligere oplysninger. Ansøgningsfrist for 2015-holdet er 3. juli.

TORVETs Højskole

21.-24. september

Tag på højskoleophold i naturskønne omgivelser lige ud til Limfjordens vande under en blå septemberhimmel i inspirerende fællesskab og med kompetent undervisning. TORVET inviterer for tredje år i træk alle interesserede til TORVETs Højskole. Temaet er i år 'Forankring og forandring', og der er undervisning ved Bodil Skjøtt fra Israelsmissionen, Morten Hørning Jensen fra MF og Finn Hougaard fra Promissio. Programmet kan rekvireres på TORVET, tlf. 8616 6300 eller ses på www.teologi.dk/kalender

Kursusdag om kristen kommunikation med Iben Thranholm

19. juni

Vil du blive bedre til at kommunikere din kristne tro? Så 'find din kristne stemme og lær at bruge den', som journalist Iben Thran-

holm udtrykker det. Hun giver både åndelig inspiration og underviser i kommunikationsteknikker på temadagen den 19. juni på Menighedsfakultetet. Kurset afholdes kl. 9.30-16.30 og er åbent for alle interesserede. Se flere oplysninger på www.teologi.dk eller kontakt os på 8616 6300.

Kom til eksamensfest

28. august

Alle er velkomne til eksamensfest på Menighedsfakultetet. Her fejrer vi både vores fjerde hold bachelorer, der, om alt går vel, bliver færdige med deres uddannelse til sommer og de MF-studerende, som er blevet kandidater på universitetet siden sidste eksamensfest for to år siden. Festen holdes den fredag den 28. august kl. 16.30-18.30, programmet kommer på www.teologi.dk.

Som han opstod, skal vi opstå

FLEMMING BAATZ KRISTENSEN
SOGNEPRÆST

Vi mennesker har brug for et håb. Ellers mister vi retning og perspektiv og mening. Hvis alt er sagt med det, som en graffitimaler en gang skrev på en mur: 'Livet er som en golfkugle. Først får vi en række hårde slag, og så ender vi et sort hul' – så ville det hele være trøstesløst. Så havde jeg som præst ikke meget at sige i sjælesorgen, så kunne jeg ikke række et håb til et menneske, som lige har mistet en af sine kære. Men nu er alt ikke sagt med det! Evangeliet proklamerer, at Jesus er opstået fra de døde, og det gør en alt afgørende forskel. Som han selv siger: 'Jeg er opstandelsen og livet, og enhver som tror på mig, skal leve om han end dør'. Joh.11,25. Jesu opstandelse og vores opstandelse hænger altså sammen. Det udfolder Paulus i Bibelens store opstandelseskapitel: 1. kor.15.

Det store enten eller

Paulus er tydelig i sin undervisning: hvis vi hævder, at Jesus er opstået, så trækker det med nødvendighed de dødes opstandelse med sig: 'Når det prædikes, at Kristus er opstået fra de døde, hvordan kan så nogle af jer sige, at der ikke findes nogen opstandelse fra de døde?' (v.12). Men det gælder også den anden vej: 'hvis der ikke findes nogen opstandelse fra de døde, er Kristus heller ikke opstået' (v.13). Man kan ikke hævde det ene uden det andet.

Som han opstod, skal vi opstå

Paulus udtrykker sammenhængen mellem Jesu opstandelse og vores opstandelse med ordet 'førstegrøden'. 'Men nu er Kristus opstået fra de døde som første-

grøden af dem, der er sovet hen' (v.20). Jesus er første del af den store livets høst. Hans opstandelse garanterer, at der følger opstandelse efter for menneskene. Det første trækker det andet med sig. Jesus er gennembruddet til livet og sætter håbets horisont over menneskelivet.

Selv om døden stadig truer os, skyder den med løst krudt, den har ikke den kraft i sig, som vi føler, den har. For 'døden er opslugt og besejret' (v.54) Paulus forventer, at han skal erfare denne virkelighed engang og føjer triumferende til: 'Død, hvor er din sejr? Død, hvor er din brod ..., Gud ske tak, som giver os sejren ved vor Herre Jesus Kristus' (v.55f). Paulus taler nærmest til døden og håner døden som en besejret fjende...

Alle mennesker skal opstå

Jesu opstandelse har rækkevidde for alle mennesker. Som Jesus selv udtrykker det: 'den time kommer, da alle de, der er i gravene, skal høre hans (Guds søns) røst' (Joh 5,28), og så føjer han til: 'og gå ud af dem – de, der har øvet det gode, for at opstå til liv, men de, der har gjort det onde, for at opstå til dom' (v.29). Vi har her Jesu egne ord for, at gravene skal åbnes og give de døde tilbage. Efter opstandelsen følger så dommen og derpå enten evigt liv eller evig dom.

Men i 1 Kor 15 er Paulus alene fokuseret på *de troendes* opstandelse. Han taler om 'de, der er sovet hen i Kristus' (v.17), vi, der har 'sat vort håb til Kristus' (v.19). Når Jesus kommer igen, skal 'den, som hører Kristus til' (v.23) gøres 'levende med Kristus', og det gælder *alle* Kristustroende (v.22 og v.50, 58)

Kødets opstandelse

Hvorfor *kødets* opstandelse, som vi siger i den apostolske trosbekendelse?

Det er faktisk en bevidst skærpelse af sprogbrugen, for Paulus taler 'blot' om legemets opstandelse i 1 Kor 15. Det skyldes en tydelig brod mod gnostikerne, som ville befri sjælen fra kroppen. Over for denne åndeliggørelse uden krop er trosbekendelsen ekstra tydelig. Man vil fastholde legemligheden og underet. Men man forklarer den ikke, man bekender den kun.

Den nikænske trosbekendelse siger blot: 'vi forventer de dødes opstandelse', sikkert fordi man i Øst ikke kæmpe-

de så voldsomt med gnostikerne, og man derfor nøjedes med dette ikke så markante udtryk.

De to måder at sige det samme på kan gensidigt belyse hinanden, og det er godt, at vi har begge trosbekendelser, så vi holdes på plads i troen på de dødes opstandelse som noget, der har med krop/legeme at gøre uden dog at materialisere det for voldsomt.

Identitet og forvandling

Men hvad slags legeme får de, der opstår fra de døde? spørger Paulus (v.35).

Korinterne kan ikke forlige sig med, at det evige liv har noget at gøre med deres legemlighed.

Heroverfor pointerer Paulus først, at vi må dø for at kunne opstå: 'Det, du sår, får ikke liv, hvis ikke det dør' (v.36). Og så fortsætter han: 'Og det, du sår, er ikke den plante, der kommer op, men et nøgent korn. Men Gud giver det den skikkelse, han vil, og hver slags korn i sin skikkelse' (v.37f). Altså: Der sås et korn, der opstår en plante.

Det betyder to ting: Identitet og forvandling. Overført på os: Det enkelte menneskes person og identitet forsvinder ikke, men forbliver den samme og opstår. Men det bliver i totalt forvandlet skikkelse.

Vi ser denne dobbelthed i Jesu opstandelse: Kvinderne og disciplene kunne ikke kende Jesus efter opstandelsen. Først da han gav sig tilkende, kunne de se, at det virkelig var ham. Altså: samme Jesus og dog totalt forvandlet til den nye verdens skikkelse. For det er sådan, at der *må og skal* en forvandling til: 'kød og blod kan

ikke arve Guds rige, og det forgængelige arver ikke det uforgængelige' (v.50). Det må en forvandling til, og den gælder alle, både de afdøde kristne og de kristne, der er jordisk levende, når Jesus kommer: 'vi skal alle forvandles, i ét nu, på et øjeblik, ved den sidste basun... og de døde skal opstå som uforkrænkelige, og vi skal forvandles' (v.51-54).

Mon ikke der er en pointe her med hensyn til gensynet med de døde kristne engang? Vi kan ikke let genkende dem, ligesom disciplene ikke let kunne genkende den opstandne Jesus. Men når vore afdøde kristne slægtninge og venner giver sig til kende for os, og vi ser godt efter, kan vi genkende dem i den kommende verden.

Håbet trøster og motiverer

Dette er grænseoverskridende! Det er vort kristne håb og det budskab, som Paulus vil række de skeptiske kristne i Korinth. På basis af Jesu legemlige opstandelse har de et håb, som både rækker ind i evigheden, og som motiverer til at engagere sig på jorden. Derfor slutter Paulus med ordene:

'Derfor, min kære brødre, stå urokkeligt fast, og giv jer helt hen i arbejdet for Herren. I ved jo, at jeres slid ikke er spildt i Herren' (v.58).

Etiopiernes bønsliv motiverer

I oktober 2014 var 2011-holdet i praktik i tre uger, og for Martin Nørremark betød det en tur til Etiopien.

JESPER RISBJERG KRISTENSEN
BA-STUDERENDE

I Awassa, i det sydlige Etiopien, ligger Tabor Evangelical College, hvor Martin Nørremark i to og en halv uge fulgte LM-missionæren Christian Pedersen. Martin drog af sted fra Danmark med to mål: At finde ud af om missionærlivet var noget for ham og at lære af etiopiernes åndelighed og bønsliv.

Missionærlivet er ikke afskrækkende

Forud for rejsen havde Martin overvejet, om teologiuddannelsen skulle bruges som missionær. Derfor greb Martin chancen for at rejse ud i sin praktik og gennem direkte erfaring og samtaler med fastboende missionærer finde ud af, hvad der er de positive og negative sider ved missionærlivet.

Under opholdet blev han sat til at undervise de etiopiske studerende, hvilket var lærerigt: 'der fandt jeg virkelig ud af, hvor vigtigt det er at være bevidst om tilhørernes forudsætninger. I en af deres lærebøger bruges udtrykket 'en motorvej til himlen', men da læreren spurgte, hvor mange i klassen der havde set en motorvej, var der kun to, der havde set en'. Derfor er det vigtigt, at man kan sætte sig ind i etiopiernes situation og undervise på deres vilkår.

Martin fortæller om opholdet, at det 'i hvert fald ikke har afskrækket' for missionærlivet. Før opholdet var han lidt skeptisk over for Afrika efter et tidligere ophold i Kenya, hvor han oplevede en kultur, hvor man ikke kunne stole på folk. I Etiopien oplevede han et andet

miljø, hvor man ikke konstant behøvede at være på vagt over for dem, man omgås. Alt i alt oplever han at være blevet bekræftet i, at missionærlivet er én mulighed af mange, men siger med et smil på læben, at fremtiden jo også kommer an på, hvad han og konen Rebekka bliver enige om.

Bønneformiddag med løb, råb og sang

Under opholdet stiftede Martin bekendtskab med Mekane Yesus-kirken, den lutherske kirke i Etiopien, med fem mio. medlemmer. Han havde set frem til at lære noget af etiopiernes åndelighed og fortæller begejstret om deres stærke bønsliv. En formiddag deltog han i en bønneformiddag i den lokale kirke: 'Der fik jeg virkelig øjnene op for, hvad bøn også kan være: det var bøn, hvor man hoppede, gik lidt frem og tilbage, løb lidt frem og tilbage, råbte lidt, sang lidt, var på knæ, lå ned, læste i bibelen' og tilføjer med et grin, at han undervejs også prøvede at sidde og synge lidt for sig selv for at se, om det var en bønneform, der virkede for ham, og han oplevede, at det 'egentlig fungerede meget fint!'. Det inderlige bønsliv fik ham til at spekulere på, om 'etiopierne har en bedre forbindelse til Gud' end han selv, men deres bønsliv blev et forbillede og ikke en fornemmelse af, at der var noget i vejen med hans eget bønsliv.

Opholdet i Etiopien efterlader et indtryk af en kirke med udfordringer fra fremgangsteologi, der lokker fattige etiopiere med tvivlsomme løfter om materiel fremgang. Men Martin glæder sig over, at nogle studerende var kritiske over for denne usunde teologi og tog beriget og opmuntret hjem til danske sammenhænge.

... deres bønsliv blev et forbillede
og ikke en fornemmelse af,
at der var noget i vejen
med hans eget
bønsliv.

Menighederne kan godt glæde sig

Jeg har nu i en årrække undervist studerende på MF i prædikenlære, de sidste seks år som eksamensfag. Som semesteropgave skal de holde en prædiken for en gruppe af deres holdkammerater – og derefter er der evaluering! En kommenterer på sproget, en på fremtræden (kropssprog og stemmeføring), en eller to på indhold. Under evalueringen er der den regel, at prædikanten intet siger, kun lytter. For det er jo sådan, dagligdagen er for en forkynder: Man får ikke lejlighed til at rende rundt og forklare sig bagefter og opklare misforståelser.

Efterfølgende får prædikanten af mig en karakter, der indgår som delkarakter i faget.

Det giver sig selv, at situationen er løjlig: Med den ene hjernehalvdel lytter vi fagligt og kritisk til en prædiken; med den anden hjernehalvdel lytter vi til forkyndelse af Guds ord. Men med begge halvdele har jeg ofte tænkt, at danske menigheder kan altså godt se frem til at få disse unge mennesker ud som forkyndere! De er dygtige, og de har indsigt. Jeg er blevet både meget opmuntret og meget opbygget.

Leif Andersen, lektor i Praktisk Teologi

MF-teolog ordineret 28. april

Cand. theol. Michael Zülw, der gennem hele sin teologiuddannelse på Aarhus Universitet har færdedes dagligt på MF og blandt andet været studenterrepræsentant i lærerådet, blev ordineret i Haderslev Domkirke den 28. april. Michael har fået et vikariat som sognepræst i Nordborg og Oksbøl på Als fra den 1. maj.

MF-teolog ansat som ungdomspræst i Randers

Simon Struntze Andersen, som forventeligt afslutter sin bacheloruddannelse til sommer, har allerede fået arbejde som ungdoms- og hjælpepræst i Kronjyllands Frimenighed, hvor han begynder 1. august. Her skal han indgå i menighedens store og voksende ungdomsarbejde og medvirke i konfirmandundervisningen samt 4-6 gudstjenester om året.

Endnu en MF-teolog bliver KFS-sekretær

Hans-Christian Vindum Pettersson, der blev bachelor på Menighedsfakultetet i 2013, afslutter sin kandidatuddannelse på Aarhus Universitet til sommer. Herefter skal han arbejde som gymnasie- og studentersekretær i Aarhus for KFS (Kristeligt Forbund for Studerende). Han får til opgave at støtte og opmuntre KFS'ere i deres studieliv og deres opgave med at gøre Jesus kendt på studiestederne. I forvejen er MF-teologerne: Jan Pahus Nissen og Kristian Kappel ansat som KFS-sekretærer i henholdsvis Aalborg og København.

'Teologi handler ikke om at have ret'

Filip Torp Kildeholm er ungdomskonsulent i Indre Missions Unge i Aarhus. Han brænder, for at unge mennesker må møde Jesus, og at IMU må kunne favne mennesker, der har et andet forhold til troen. Udfordringer er der masser af, men den største lige nu er teenagerne...

AF SIMON THIDEMANN

'Min opgave er at smøre olie de rigtige steder, så arbejdet glider', siger Filip Torp Kildeholm, når han skal beskrive sit arbejde som ungdomskonsulent i Aarhus. Meget af Filips arbejde går med at motivere og sparre med de frivillige, så de trives i deres opgaver. 'De frivillige er motoren i det meste af Aarhus IMU's arbejde. Uden dem var der ingenting, der fungerede. Derfor har jeg en del møder med ledere, udvalg og kontaktpersoner, hvor jeg forsøger at skabe nogle gode rammer for arbejdet', siger Filip.

Teologi, en ydmyghedsdisciplin

Filip fremhæver, at han fra sin studietid på MF har fået en endnu større tillid til, at bibelen virkelig er Guds ord, og at han bl.a. har lært, at teologi er ydmyghedens disciplin. 'Teologi handler ikke om at have ret. Teologi er ydmyghedens disciplin, hvor man nærmer sig Gud i en længsel efter selv at lære ham bedre at kende', siger Filip. Og det er netop, hvad han brænder for i sit arbejde. 'Jeg brænder for, at IMU i Aarhus må være et sted, hvor unge mennesker møder Jesus og evangeliet, og hvor de udfordres, vokser og modnes i troen og tilliden til Gud'. Men for Filip er det også vigtigt, at IMU ikke bliver en lukket fest for en bestemt type mennesker. 'Jeg brænder for, at IMU består af favnende fællesskaber, som også er klar til at tage imod 'skæve' eksistenser og møde folk, der har et andet forhold til troen end flertallet i IMU', siger han.

Vil ikke være skrivebordsgeneral

Som ungdomskonsulent er der både administrative og åndelige lederopgaver. Især til den sidste kategori er Filip blevet godt rustet på MF. 'Særligt bibelfagene, dogmatikken og den praktiske teologi har givet mig et direkte afkast ind i mit arbejde. Men hele min uddannelse på MF har givet mig en teologisk forståelse, som hele tiden ligger bag de ting, jeg gør i mit arbejde', siger Filip. Meget af den daglige inspiration bliver dog ikke hentet i tykke teologiske afhandlinger, men til gengæld fra samtaler og dialog med andre mennesker. Og det er vigtigt for Filip. 'Faren i mit arbejde kan være, at jeg får mig barrikaderet bag et skrivebord. Men at møde mennesker 'face-to-face' giver enormt meget, og er utroligt motiverende – og nødvendigt – for at kunne fungere i mit arbejde'.

Teenager = udfordring

Filip har også fokus på teenarbejdet i Aarhus. Og, som ved noget der næsten kan minde om en naturlov, er det teenagerne, der lige i øjeblikket udgør den største udfordring.

Der er mange tilbud til teenagere i Aarhus, og det kirkelige arbejde kan have svært ved at vinde konkurrencen om opmærksomhed. 'Mange af de store beslutninger, der tages i et menneskes liv, har rødder tilbage til teenageårene. Derfor er det utroligt vigtigt, at der er nogle gode kristne tilbud til og forbilleder for teenagere, så de bliver hjulpet med at tage de beslutninger, der har evighedsværdi', siger Filip Torp Kildeholm.

Jeg brænder for, at IMU består af favnende fællesskaber, som også er klar til at tage imod 'skæve' eksistenser og møde folk, der har et andet forhold til troen end flertallet i IMU.

FILIP TORP KILDEHOLM

- 31 år
- Ungdomskonsulent i Aarhus siden april 2014.
- Har læst teologi på Aarhus Universitet 2011-13.
- Har læst teologi på Menighedsfakultetet 2007-11.

LÆGERNE AXELSEN & FAUSHOLT

Vestre Strandalle 56
8240 Risskov
Tlf. 8617 7674

**VI STIKKER
LIDT DYBERE**

Med Bibelen som rejseguide

Jordan og Israel	11.9.	11 dg.
Rom og Assisi – fortiden og nutiden	21.9.	9 dg.
Israel – under løvhyttetfesten	28.9.	11 dg.
Tyrkiet – i Paulus' fodspor	2.10.	11 dg.
Israel – i efterårsferien	9.10.	9 dg.
Israel – menighedsrejse – åben for alle	9.10.	10 dg.
Israel – klassisk rundrejse	16.10.	10 dg.
Israel – rundrejse – åben for alle	19.10.	11 dg.

Bestil katalog med
uforglemmelige rejser

**felix
rejser.dk**

TOM WRIGHT

NYT studiekredsmateriale på dansk af den kendte engelske teolog NT Wright.

Serien består pt af

- Lukas for alle
- Jakob for alle
- Timotheus-Titus for alle

ProRex FORLAG www.prorex.dk
tlf. 7456 3343

Vækst og fornyelse i liv og parforhold

Gunhild Aen Madsen

Par-, familie- og psykoterapeut
Medlem af Psykoterapeutforeningen

Kurser for par
Terapeutiske samtaler i:
Bramming, Århus og Aalborg

www.barak.dk

Tlf. 4036 8459
gunhild@barak.dk

- en god forbindelse
så **Gjern EL** APS

Aut. installatør Jens B. Hansen
HERREDSVEJEN 18 - 8883 GJERN
TLF. 86 87 50 08
www.gjernel.dk

Lone Dalsgaard

Psykoterapi
& supervision
af ledere

mail@lonedalsgaard.dk
www.lonedalsgaard.dk
Mob. 22 32 24 73

**Dorthea
Nedergaard**

Begravelsesforretning
for Silkeborg og omegn
Christian 8.s Vej 41, Silkeborg

8681 6411

www.dnbegravelse.dk

Lindholm Auto

Thistedvej 121
9400 Nørresundby
v. Morten Warncke Olesen

**Reparation af
alle bilmærker**

IPSICC

International Psychotherapeutic School in Christian Culture

Fokus på seksuelle, emotionelle, fysiske og åndelige
overgrebsproblematikker.

IPSICC uddanner certificerede psykoterapeuter og starter nyt
hold i Kolding den 1.-8. august 2015, se www.ipsicc.org.

International leder for IPSICC: Vibeke Møller, læge og
psykoterapeut MPF, vibeke@IPSICC.org

Telefon: +45 2989 1431 og +45 2025 3595

MFs ØKONOMI

WALTHER PLAUBORG HANSEN
SEKRETARIATSLEDER

tlf. 8616 6300
wph@teologi.dk

Udnyt 'dobbelt op' tilbud!

Vær med i et fælles løft, så vi når målet inden den 30. juni!

Tak til alle trofaste og spontane bidragydere for jeres gavebidrag til Menighedsfakultetet. I er med jeres støtte med til at uddanne teologer med et stærkt fokus på kirke og mission. Dem er der brug for flere af, og behovet bliver ikke mindre de kommende år.

Dobbelt op på nye gavebreve

En ven af MF dobler op på nytegnede gavebreve i maj og juni, så vi opfordrer alle på og omkring MF - og dermed også dig - til at tegne gavebrev til MF. Udfyld og returnér den vedlagte gavebrevsformular.

De kommende år venter en stor økonomisk udfordring. Et generationsskifte blandt underviserne er påbegyndt, og større hold vil øge udgifterne til stipendier. Derfor får MF brug for øget støtte fremover.

1,7 mio. fra målet

Det har glædet os meget, at gaveindtægterne i regnskabsårets første tre kvartaler (juli til marts) steg 160.000 kr. i forhold til året før, hvor der var en nedgang i de måneder. Men i april kvartal har vi desværre indtil nu haft en nedgang. Frem til 30. juni har MF brug for 1,7 mio. kr. i gaver, og derfor beder vi også om din støtte. Benyt det vedlagte indbetalingskort eller støttemulighederne nævnt nedenfor til indbetaling af dit gavebidrag. Overvej også at tegne et gavebrev, da det lige nu udløser ekstra gave.

Kontakt mig på wph@teologi.dk eller tlf. 8616 6300, hvis du har spørgsmål til, hvordan du kan støtte, herunder, hvordan du opretter et testamente.

Sådan kan du støtte

Benyt en af nedenstående muligheder eller se flere på www.teologi.dk/stot

Dankort

www.teologi.dk/dankort

MobilePay

Til nr. 21 52 10 44

Skriv dit navn og adresse i meddelelsesfeltet

Netbank

Overførsel til:

reg.nr. 3409 kontonr. 8177600.

Tegn et gavebrev

– det udløser ekstra gave til MF

Tegn et gavebrev til MF, som din investering i en fortsat uddannelse af teologer til kirke og mission. En anonym giver tilskynder til at tegne gavebreve og vil give MF et engangsbeløb svarende til beløbet for alle nytegnede gavebreve i maj og juni. Hvis du tegner et gavebrev på f.eks. 1.000, 5.000 eller 10.000 kr., får MF det samme beløb fra denne giver nu.

Gavebreve kan tegnes på små eller store beløb eller en procentsats og er i alle tilfælde en langsigtet støtte, som er meget værdifuld for MF.

Benyt den vedlagte gavebrevsformular eller hent den her: www.teologi.dk/gavebrev

Tegn et gavebrev til MF nu - i juni måned tæller det dobbelt!

Hvis du gerne vil støtte MF på den lange bane, er det nu, du skal tegne et gavebrev. En anonym giver har lovet at give en enkeltgave svarende til beløbet på alle nytegnede gavebreve i maj og juni. Din støtte tæller således dobbelt, hvis du slår til nu. Gavebreve er med til at langtidssikre MFs økonomi, så vi kan videreføre og videreudvikle MF til gavn for kirke og mission.

Hvis du ikke er parat til at forpligte dig på et gavebrev, kan du støtte på andre måder. Læs mere side 15 om både 'dobbelt op' og forskellige andre måder at støtte MF på.

Dødsboer tømmes

Vi afhenter og sælger gode brugte møbler, ting og sager samt tøj.

Anelystparken 21 • Tilst
Tlf. 8616 6930

Åbningstider:
Ma.- fr. 10 - 17, lø. 10-14

Vi støtter
Mission Afrika og
Menighedsfakultetet

JEPPE BACH NICOLAJSSEN (RED.)

National kristendom til debat

288 sider
299,95 kr.

Er og bør Danmark være et kristent land?

Det har tidligere været en væsentlig del af dansk selvforståelse at betragte kristen tro og national identitet som sammenfaldende størrelser.

Men er dette gangbart i et multikulturelt og tiltagende multireligiøst samfund som vort? Er og bør Danmark være et kristent land?

»Ingen, der er seriøst optaget af kirkens rolle i samfundet i dag, kan komme udenom denne bog – den råber på at blive læst og debatteret!«

Henrik Højlund, sognepræst og formand for Evangelisk Luthersk Netværk

Kolon udgiver teologiske bøger og er anerkendt som et videnskabeligt forlag af Kundsksdepartementet i Norge og af Forskningsministeriet i Danmark.

Lohse | LogosMedia | Credo | Fokal | Kolon | Refleks
Forlagsgruppen Lohse · 75 93 44 55 · info@kolon.dk

forlagetkolon.dk

Bestil MF-bladet

SMS "MF-bladet" til 21521044.